

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/738
KARAR NO : 2026/30
KARAR TR : 12/01/2026

ÖZET: Görevli polis memuru davacıya diğer görevli polis memurlarını taşıyan aracın çarpması sonucu davacının yaralanması nedeniyle, maddi ve manevi zararlarının tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 85, 106. ve 110. maddeleri kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : F. G.
Vekili : Av. M. Y. Ş.
Davalı : Emniyet Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. Ö. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Adıyaman İl Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yapmakta iken, 08/09/2019 günü Malatya ilinde yapılan mitingde görevlendirildiğini, görevli polis memurlarını taşıyan plakalı davalı idare adına kayıtlı aracın davacıya çarpması sonucu yaralandığını, davalı idarenin ise görev esnasında personelinin güvenliğini sağlamak için gerekli özen yükümlülüklerini yerine getirmediği ve gerekli önlemleri almayıp emniyeti sağlamadığı için kusurlu veya kusursuz sorumluluğu bulunduğunu, davacının çalışma gücünü kaybederek gelir kaybına ve maddi zarara uğradığını belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere 1.000 TL maddi, 100.000 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 41. Asliye Hukuk Mahkemesi 30/09/2022 tarih ve E.2021/649, K.2022/333 sayılı kararı ile,** davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş; bu karara karşı davacı tarafça yapılan istinaf başvurusu Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 26. Hukuk Dairesinin 05/05/2023 tarih ve E.2023/462, K.2023/319 sayılı kararı ile esastan reddedilmiş; bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu da Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 06/01/2025 tarih ve E.2024/11322, K.2025/64 sayılı kararı ile reddedilerek ilk derece mahkemesince verilen görevsizlik kararı onanmış ve karar kesinleşmiştir. İlk derece mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Somut olayda; celbi sağlanan kayıtlardan davacının Adıyaman İl Emniyet Müdürlüğünde görev yapmakta iken 08/09/2019 tarihinde Malatya ilinde miting alanında görev yaptığı esnada Kahramanmaraş ilinden, Malatya iline giden polis memurlarını taşımak üzere hizmet temini suretiyle protokol ile anlaşılan yüklenici firma tarafından temin edilen Plakalı aracın " Malatya İl Emniyet Müdürlüğü yolcu indirip bindirme alanı

(otopark) " içerisinde manevra yapmakta iken davacı polis memuruna çarpması şeklinde gerçekleşen kazada davacının iddiası ve istemi ileri sürülüş şekli gözetildiğinde davalı Emniyet Genel Müdürlüğünün görev esnasındaki personelinin emniyetini sağlamak için gerekli tedbirleri almadığı ve gerekli özen yükümlülüğünü yerine getirmediğini belirterek meydana gelen kaza sonucunda uğranılan maddi ve manevi zararın ödetilmesi istemi ile açtığı davanın davalı idarenin hizmet kusuruna dayandırıldığı anlaşılmakla, davacının idari bir eylem ve işlemten kaynaklı zararının ödetilmesi istekli eldeki uyuşmazlığın çözüm yeri İdari yargı yerine aittir. Bu nedenle yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmiştir ..."

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Malatya 3. İdare Mahkemesi 13/10/2025 tarih ve E.2025/704 sayılı kararı ile, 2918 sayılı Kanun'un 110.maddesi uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...2918 sayılı Yasanın 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafik ile ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözülmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Ayrıca, her ne kadar Ankara 41. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 30/09/2022 tarih ve E:2021/649, K:2022/333 sayılı görev ret kararında; dava dilekçesinde, davalı idare tarafından yeterli önlem alınmayarak hizmet kusuruna sebebiyet verildiği iddiasına dayanıldığı ve bu nedenle idari yargının görevli olduğu belirtilmişse de, davacı tarafından ileri sürülen iddia olayın hukuksal nitelendirmesi olup; "hâkim hukuku kendiliğinden uygular" ilkesi gereğince, hâkimlerin dilekçede ileri sürülen sebeplerle bağlı olmaması ve tarafların hukuki sebepleri hiç belirtmemiş ya da yanlış belirtmiş olmaları durumunda dahi açılmış bir dava hakkında doğru hukuk kurallarını bulup uygulamanın hâkime düşen bir görev olması sebebiyle, davacı tarafından iddia edilen sorumluluk sebebinin, işin esası hakkında verilecek karar ve dolayısıyla görevli mahkeme açısından bir önemi bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Nitekim; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 03/06/2024 tarih ve E:2023/484, K:2024/221 sayılı; 05/0/2021 tarih ve E:2021/738, K:2021/411 sayılı (kazanın otoparkta meydana gelmesi açısından) kararları da bu yöndedir ..."

5. Malatya 3. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyası, içerisinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

7. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar."

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

8. 2918 sayılı Kanun'un "Tanımlar:" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısımları şöyledir;

"Bu Kanunda kullanılan terimlerin tanımları aşağıda gösterilmiştir."

...

Park yeri: Araçların park etmesi için kullanılan açık veya kapalı alandır;

...

Kamu hizmeti taşıtı: Kamu hizmeti için yük veya yolcu taşınması yapan bütün taşıtlardır;

...

İşleten: Araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehni gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan kişidir. Ancak ilgili tarafından başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilirse, bu kimse işleten sayılır."

...

Trafik kazası: Karayolu üzerinde hareket halinde olan bir veya birden fazla aracın karıştığı ölüm, yaralanma ve zararlar sonuçlanmış olan olaydır..."

9. 2918 sayılı Kanun'un "İşleten ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibinin hukuki sorumluluğu" başlıklı 85. maddesinin ilgili ilk ve son fıkraları şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 17/10/1996-4199/28 md.) Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar."

...

(Değişik: 17/10/1996-4199/28 md.) İşleten ve araç işleticisi teşebbüsün sahibi, aracın sürücüsünün veya aracın kullanılmasına katılan yardımcı kişilerin kusurundan kendi kusuru gibi sorumludur."

10. 2918 sayılı Kanun'un "Devlete ve Kamu Kuruluşlarına Ait Araçlar:" başlıklı 106. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 25/6/1988 – KHK – 330/7 md.; Aynen kabul: 31/10/1990 – 3672/6 md.)

Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere, kamu iktisadi teşebbüslerine ve kamu kuruluşlarına ait motorlu araçların sebep oldukları zararlardan dolayı, bu Kanunun işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin hükümleri uygulanır. Bu kuruluşlar, 85 inci maddenin birinci fıkrasına göre olan sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere 101 inci maddedeki şartları haiz milli sigorta şirketlerine mali sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlüdürler."

11. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve yetkili mahkeme" başlıklı 110. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)

İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."

B. Yüksek Yargı Kararı

12. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 12/01/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, davalı idare adına kayıtlı kamu aracının polis memuru olan davacıya görevli olduğu sırada çarpması sonucu meydana gelen kazada davacının yaralanması nedeniyle uğramış olduğu maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

16. Dosyanın incelenmesinden; Adıyaman İl Emniyet Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yapmakta iken 08/09/2019 günü Malatya ilinde yapılan mitingde görevlendirilen davacının, görevli polis memurlarını taşıyan plakalı davalı idare adına kayıtlı aracın davacıya çarpması sonucu yaralandığı ve davalı idarenin görev esnasında personelinin güvenliğini sağlamak için gerekli özen yükümlülüklerini yerine getirmediği ve gerekli önlemleri almayıp emniyeti sağlamadığı için kusurlu veya kusursuz sorumluluğu bulunduğu bahisle, davacının çalışma gücünü kaybederek gelir kaybına ve maddi zarara uğradığı iddiasıyla maddi ve manevi zararının davalılardan tahsili istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

17. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

18. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bu Kanun'un 85. ve 106. maddeleri ile birlikte 110. maddesindeki "*işleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davalarının*", dolayısıyla oluşan kaza nedeniyle davalı idarenin işleten sıfatıyla hukuki

sorumluluğundan ötürü açılan bu davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Malatya 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 41. Asliye Hukuk Mahkemesinin 30/09/2022 tarih ve E.2021/649, K.2022/333 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Malatya 3. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 41. Asliye Hukuk Mahkemesinin 30/09/2022 tarih ve E.2021/649, K.2022/333 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

12/01/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
ŞEN

Üye
Döndü Deniz
BİLİR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

